

Informatīvais ziņojums par plānošanas dokumentu

“Ventspils valstspilsētas pašvaldības un Ventspils novada pašvaldības kopīgā ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030.gadam”

Ventspils valstspilsētas pašvaldības dome 2022.gada 17.novembrī pieņēma lēmumu Nr.202 (protokols Nr.20; 25.§) “Par Ventspils valstspilsētas pašvaldības un Ventspils novada pašvaldības kopīgo plānošanas dokumentu apstiprināšanu”.

Ventspils novada dome 2022.gada 17.novembrī pieņēma lēmumu (protokols Nr.32; 1.§) “Par Ventspils valstspilsētas pašvaldības un Ventspils novada pašvaldības kopīgo plānošanas dokumentu apstiprināšanu”.

Ventspils valstspilsētas pašvaldības un Ventspils novada pašvaldības kopīgā ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030.gadam (turpmāk – Stratēģija 2030) ir Ventspils valstspilsētas pašvaldības un Ventspils novada pašvaldības kopīgs ilgtermiņa attīstības plānošanas dokuments. Stratēģijas 2030 tālākās nākotnes redzējums pilsētas un novada pašvaldībās lielā mērā balstās uz jau apspriestiem un pieņemtiem attīstības plānošanas dokumentiem – Stratēģija 2030 turpināts Ventspils pilsētas ilgtspējīgas attīstības stratēģijā līdz 2030.gadam, Ventspils pilsētas attīstības programmā 2021.-2027.gadam, Ventspils novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijā līdz 2030.gadam un Ventspils novada attīstības programmā 2020.-2026.gadam paustais. Stratēģijā 2030 ir noteikts pašvaldību kopīgs ilgtermiņa attīstības redzējums jeb vīzija, kā arī definēts virsmērķis - Ventspils valstspilsētas un Ventspils novada iedzīvotāju skaita saglabāšana. Stratēģijā 2030 ir definēti šādi ilgtermiņa sadarbības mērķi un ilgtermiņa prioritātes:

- Izglītota, radoša, sabiedriski aktīva, sociāli nodrošināta un veselīga sabiedrība:
Prioritāte 1: Veselīga dzīvesveida, radošas un izglītotas sabiedrības attīstība;
Prioritāte 2: Mūsdienīga un iedzīvotājiem tuva pārvalde; Sabiedrības pašiniciatīva; Sadarbība; Viedo tehnoloģiju ieviešana;
- Pievilcīga un droša vide dzīvei, darbam un atpūtai:
Prioritāte 3: Videi draudzīgas un ilgtspējīgas infrastruktūras attīstība;
Prioritāte 4: Tīra vide un klimatneitralitāte;
- Sadarbībā balstīta ekonomiskā vide, kurā tiek realizēta investīciju piesaiste, digitalizācija un viedo tehnoloģiju izmantošana:
Prioritāte 5: Konkurētspējīgas un daudzveidīgas uzņēmējdarbības attīstība;
Prioritāte 6: Izglītības, zinātnes un biznesa kompleksa sadarbība; Energoefektivitāte; Inovāciju radīšana un pārnese, viedo tehnoloģiju plaša izmantošana
Prioritāte 7: Vienota tūrisma piedāvājuma attīstība.

Stratēģijā 2030 ir noteikta arī Ventspils valstspilsētas pašvaldības un Ventspils novada pašvaldības telpiskās attīstības perspektīva.

Stratēģijai 2030 ir veikts stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums un sagatavots Vides pārskats.

Stratēģijas 2030 un Vides pārskata gala redakcijās, salīdzinot ar Stratēģijas 2030 redakciju, kurai veikts stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums, un Vides pārskata projektu, ņemot vērā tai skaitā Vides pārraudzības valsts biroja 2022.gada 7.septembra atzinumā Nr.4-03/16/2022 “Par Ventspils valstspilsētas un Ventspils novada kopīgās ilgtspējīgas attīstības

stratēģijas līdz 2030.gadam Vides pārskatu” minētās rekomendācijas, ir veiktas šādas korekcijas:

- Stratēģijas 2030 Ievads papildināts ar informāciju, ka, izstrādājot plānošanas dokumentu, ir ņemti vērā arī ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķi.
- Stratēģijas 2030 Ievads papildināts ar informāciju par plānošanas dokumenta izstrādes gaitu, t.sk. par izvērtētām trīs attīstības alternatīvām. Ņemot vērā iepriekš minēto, būtiski papildināta Vides pārskats 7.daļa “Alternatīvu izvēles pamatojums, izvērtējums un rekomendācijas”.
- Stratēģijas 2030 Ievads papildināts ar informāciju par būtiskākajām izmaiņām ārējā vidē kopš lēmuma pieņemšanas par ilgtermiņa sadarbības mērķu noteikšanu.
- Stratēģijas 2030 4. sadaļas “Telpiskās attīstības perspektīva” 4.2.1. apakšsadaļa “Ventpils valstspilsētas apdzīvojuma struktūra” un Vides pārskats 5.daļa “Plānošanas dokumenta īstenošanas būtiskās ietekmes uz vidi novērtējums” ir papildināts ar vēl vienu vadlīniju apdzīvojuma struktūras attīstībai un plānošanai - *Lai nākotnē novērstu konfliktus starp jebkādu industriālo attīstību, tai skaitā Ventpils ostas teritorijas un Ventpils lidostas attīstību un esošām un plānotajām dzīvojamās apbūves un rekreācijas teritorijām, turpmākajā Ventpils valstspilsētas pašvaldības un Ventpils novada teritorijas attīstības plānošanā, izstrādājot teritorijas plānojumus/lokālplānojumus u.c. plānošanas dokumentus, ievērojami ilgtspējīgas attīstības un interešu saskaņotības principi, it īpaši, kas attiecas uz industriālo zonu, esošās un plānotās transporta infrastruktūras un dzīvojamo un rekreācijas zonu savstarpējo izvietojumu. Tāpat, minētie principi ievērojami, plānojot teritorijas attīstību Ventpils valstspilsētas pašvaldības un Ventpils novada pašvaldības administratīvo robežu tuvumā, abām pašvaldībām savstarpēji saskaņojot teritoriju attīstību intereses.*
- Būtiski papildināta Vides pārskata 4.daļa “Esošās situācijas analīze”, īpaši apakšnodaļas 4.1.6. “Ūdens kvalitāte” (par Ventpils valstspilsētu) un 4.2.4. “Virszemes un pazemes ūdeņi un peldvietas” (par Ventpils novadu).

Informatīvais ziņojums ir sagatavots, pamatojoties uz Vides pārraudzības valsts biroja (turpmāk – Birojs) 2022.gada 7.septembra atzinumā Nr.4-03/16/2022 “Par Ventpils valstspilsētas un Ventpils novada kopīgās ilgtspējīgas attīstības stratēģijas līdz 2030. gadam Vides pārskatu” iekļautajām rekomendācijām un Ministru kabineta 2004.gada 23.marta noteikumu Nr.157 “Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” 27.punktam.

Vides apsvērumu integrēšana plānošanas dokumentā

Saskaņā ar likumu “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” un Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumiem Nr. 157 “Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums”, kā arī ņemot vērā Biroja 2021.gada 15.septembra lēmumu Nr.4-02/87 “Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu”, Stratēģijai 2030 tika veikts stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums, kura ietvaros tika sagatavots Vides pārskats. Stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums tika veikts, lai identificētu iespējamās vides problēmas, kas saistītas ar Stratēģijas 2030 un tajā iekļauto risinājumu īstenošanu, veiktu papildinājumus un precizējumus Stratēģijā 2030, kā arī papildinātu ar pasākumiem iespējamās ietekmes novēršanai vai samazināšanai.

Stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma ietvaros tika izstrādāts Vides pārskats, kurā atspoguļots esošais vides stāvoklis pilsētā un novadā, ar Stratēģijas 2030 īstenošanu saistītās vides problēmas un veikts būtisko ietekmju uz vidi novērtējums, piedāvāti risinājumi būtisko ietekmju novēršanai un samazināšanai, alternatīvu izvēles pamatojums un izvērtējums.

Vides pārskatā iekļautie risinājumi un Biroja atzinumā ietverti iebildumi būtisko ietekmju novēršanai un samazināšanai ir ņemti vērā, precizējot Stratēģiju 2030, un pamatā tie tiks ņemti vērā Stratēģijas 2030 īstenošanas laikā.

Izteiktie atzinumi un sabiedriskās apspriešanas rezultāti

Saskaņā ar Ventspils valstspilsētas pašvaldības domes 2022.gada 7.aprīļa lēmumu Nr.51 “Par Vides pārskata projektu kopā ar Ventspils valstspilsētas pašvaldības un Ventspils novada pašvaldības kopīgo attīstības plānošanas dokumentu 2.redakciju nodošanu sabiedriskajai apspriešanai”, laika periodā no 2022.gada 19.aprīļa līdz 20.maijam notika sabiedriskā apspriešana.

Paziņojums par sabiedriskās apspriešanas uzsākšanu tika ievietots Ventspils valstspilsētas pašvaldības tīmekļvietnē www.ventspils.lv un vietējā laikrakstā “Ventas balss” 2022. gada 21. aprīlī un 2022. gada 10. maijā. Stratēģijas 2030 un Vides pārskata projekta sabiedriskā apspriešanas sanāksme notika 2022. gada 20. maijā ZOOM platformā. Vides pārskata projekts tika iesniegts šādām institūcijām:

- Valsts vides dienesta Kurzemes reģionālajai vides pārvaldei;
- Dabas aizsardzības pārvaldei;
- Veselības inspekcijai;
- Kurzemes plānošanas reģionam.

Dabas aizsardzības pārvaldei, Veselības inspekcijai un Kurzemes plānošanas reģionam priekšlikumu un komentāru par Vides pārskata projektu nebija.

Komentāri par Vides pārskata projektu tika saņemti no Valsts vides dienesta Atļauju pārvaldes. Saņemtie komentāri un atbildes uz tiem apkopoti tabulā.

Institūcijas nosaukums	Rekomendācijas atzinumā	Atzīme par ievērošanu
1.	2.	3.
Valsts vides dienesta Atļauju pārvalde	Vides pārskata 5. nodaļā „Plānošanas dokumenta īstenošanas būtiskās ietekmes uz vidi novērtējums” ir minēts, ka Ilgtermiņa attīstības stratēģijā (turpmāk – IAS) iekļautajās telpiskās attīstības vadlīnijās nav iespējams atrast norādījumus ar nelabvēlīgu ietekmi uz vidi. Citi vērtējumi par to šajā nodaļā netiek sniegti, ir tikai pārpublicēts visu vadlīniju teksts. Dienests nevar piekrist šādam vērtējumam un norāda, ka tādējādi Vides pārskatā faktiski vispār nav vērtētas IAS telpiskās attīstības vadlīnijas, kas ir uzskatāmas par būtiskāko sadaļu IAS, jo ir izmantojamas turpmākajā teritorijas plānošanā – teritorijas plānojumu,	Stratēģija 2030 un Vides pārskats ir papildināts ar šādām vadlīnijām: - Nodrošināt jauna apdzīvojuma attīstību un plānošanu atbilstoši būvniecības un vides aizsardzības reglamentējošo normatīvo aktu, t.sk. Aizsargjoslu likuma, likuma “Par īpaši

Institūcijas nosaukums	Rekomendācijas atzinumā	Atzīme par ievērošanu
1.	2.	3.
	<p>lokālplānojumu, detālplānojumu un tematisko plānojumu izstrādē. Vadlīnijas būtu vērtējamas ne tik vien no tā, kas tajās ir minēts, bet arī no tāda aspekta, kas tajās trūkst. Lai IAS padarītu jēgpilnāku un ņemot vērā Ventspils un novada situāciju, Dienests sagaida, ka IAS telpiskajās vadlīnijās tiktu iekļauti mērķtiecīgāki priekšnosacījumi konfliktsituāciju un vides problēmu mazināšanai/novēršanai, piemēram: 1) industriālo teritoriju un transporta infrastruktūras plānošanā – paredzot drošu attālumu no dzīvojamās un publiskās apbūves teritorijām un otrādi; lietus notekūdeņu apsaimniekošanā paredzēt zaļo risinājumu ieviešanu un nepieļaujot to novadīšanu sadzīves kanalizācijas sistēmā; 2) dzīvojamo teritoriju plānošanā – neparedzot tās īpaši aizsargājamās biotopos un citās vērtīgās dabas teritorijās; neplānojot jaunas dzīvojamās apbūves teritorijas Baltijas jūras krasta kāpu aizsargjoslā; neplānojot blīvas apbūves teritorijas vietās, kur nav pieejamas vai plānotas centralizētās ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmas; 3) turpmākajā teritorijas plānojumu izstrādē – pārskatīt un koriģēt līdz šim plānotās, bet vēl nerealizētās teritorijas, kuras ir pretrunā augstākminētajiem principiem.</p>	<p>aizsargājamām dabas teritorijām”, prasībām.</p> <p>- Nodrošināt transporta un inženierinfrastruktūras attīstību un plānošanu atbilstoši būvniecības un vides aizsardzības reglamentējošo normatīvo aktu prasībām.</p> <p>Ventspils valstspilsētas pašvaldība pašlaik izstrādā teritorijas plānojumu jaunam periodam. Pašvaldība izvērtēs Valsts vides dienesta priekšlikumus un pēc dokumenta publiskās apspriešanas noslēgšanas nosūtīs dokumentu atzinuma sniegšanai.</p>
	<p>Vides pārskata 7. nodaļā „Alternatīvu izvēles pamatojums, izvērtējums un rekomendācijas” ir minēts, ka IAS ir vispārīgs stratēģisks dokuments, kuram faktiski alternatīvas nav vajadzīgas un nav iespējamas. Dienests nevar piekrist šādam vērtējumam, jo viedokļu dažādība un izvēles starp atšķirīgiem attīstības scenārijiem ir plānošanas neatņemama sastāvdaļa demokrātiskā sabiedrībā. Dienests aicina Vides pārskatā izvērtēt arī citus viedokļus/attīstības scenārijus, kas tika pausti IAS izstrādē, bet netika iekļauti tajā.</p>	<p>Vides pārskata 7.daļa ir papildināta ar informāciju.</p>
	<p>Ņemot vērā Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas izstrādātās vadlīnijas pašvaldību ilgtspējīgas attīstības stratēģiju izstrādei, Dienests aicina uzlabot IAS – padarot to vieglāk uztveramu, labāk strukturētu, IAS telpiskās attīstības vadlīnijas padarot koncentrētākas un mērķētākas, un izvairoties tajās no bieži lietotā vārda “ieteicams”.</p>	<p>Vides pārskats ir uzlabots.</p>

Pamatojums, kāpēc no visiem iespējamiem risinājuma variantiem izraudzīts pieņemtais variants

Stratēģijas 2030 izstrādes gaitā tika identificēts un izvērtēts iepriekš definētais vēlamais pārmaiņu progress, problēmas un iespējas, noteikts turpmākais attīstības redzējums gan pilsētai un novadam atsevišķi, gan kopīgais abām pašvaldībām. Rezultātā tika izstrādātas vairākas Stratēģijas 2030 redakcijas, gala redakcijā iestrādājot tikai tos risinājumus, kas novērtēti kā sasniedzamajam mērķim, situācijai atbilstošākie.

Konsultatīvās padomes 2021.gada 3.septembra sēdē tika izvērtētas trīs attīstības alternatīvas (“Variants 1”, “Variants 2” un “Variants 3”), no kuriem Stratēģijas 2030 izstrādes pamatam ņemta vērā alternatīva “Variants 2”: Ventspils pilsētas un Ventspils novada attīstības stratēģiju apvienošana, papildinot ar darba grupās akcentēto ar iespēju noteikt savstarpējā sadarbībā realizējamu vīziju un ilgtermiņa mērķus.

Līdz ar to Stratēģija 2030 izstrādāta ar fokusu uz Ventspils valstspilsētas pašvaldības un Ventspils novada pašvaldības sadarbību, t.sk. ilgtermiņa sadarbības prioritāšu noteikšanu virsmērķa “Saglabāt iedzīvotāju skaitu” un ilgtermiņa sadarbības mērķu sasniegšanai.

“Nulles” scenārijs nav iespējams, jo Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likuma Pārejas noteikumu 25.punkts nosaka, ka Ventspils valstspilsētas un novada pašvaldībām ir jāsadarbojas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas un attīstības programmas izstrādē. Bez minētajiem attīstības plānošanas dokumentiem pašvaldības nevar īstenot savus investīciju projektus, tāpēc tiek rekomendēta Stratēģijas 2030 īstenošana, kā rezultātā sagaidāmas vairāk pozitīvas ietekmes uz vides kvalitāti.

Pasākumi Stratēģijas 2030 īstenošanas monitoringa veikšanai, norādot monitoringa ziņojuma iesniegšanas termiņus

Vides pārskata 10.daļā “Paredzētie pasākumi monitoringa nodrošināšanai” ietverta šāda uzraudzības ziņojumā iekļaujamā informācija:

- 1) neliela informācija par Stratēģijas 2030 nozīmi un sasaisti ar citiem plānošanas dokumentiem, informācija par attīstības programmas ieviešanas uzraudzību, kontaktinformācija komentāru un ieteikumu sniegšanai.
- 2) vispārīgs Ventspils valstspilsētas un Ventspils novada attīstības raksturojums, iekļaujot attīstības pamatrādītāju izvērtējumu saskaņā ar attīstības programmā iekļautajiem izvērtējuma rādītājiem.
- 3) informācija par katras vidēja un ilgtermiņa prioritātes ietvaros veiktajiem pasākumiem un aktivitātēm, to izpilde vai novirze no plānotā.
- 4) vidēja un ilgtermiņa prioritāšu sasniegšanas rādītāju izvērtējums.
- 5) apkopotās informācijas analīzes rezultāti par konstatētām atšķirībām no pašvaldības plānotās attīstības tendencēm. Secinājumiem jāietver arī ārējo vides faktoru analīze (piemēram, izmaiņas normatīvajos aktos, pieejamie finanšu avoti, administratīvi teritoriālā reforma), kas, iespējams, ir būtiski ietekmējusi attīstības programmas īstenošanu. Jāietver secinājumi un ieteikumi darbības uzlabošanai, lai pilnībā sasniegtu izvirzītos rādītājus.

- 6) informācija par ieteicamajiem uzlabojumiem, grozījumiem un precizējumiem, kas veicami rīcību un investīciju plānā, pamatojoties uz iepriekšējās nodaļās veikto analīzi un izdarītajiem secinājumiem.
- 7) informācijas avoti, kas izmantoti, sagatavojot attīstības programmas īstenošanas uzraudzības pārskatu.
- 8) informācija, kas pēc apjoma vai pārskatāmības nevar tikt iekļauta pamatdokumentā, vai arī tā nav būtiska pamatdokumenta sastāvdaļa, bet kalpo kā informatīvs materiāls.

Saskaņā ar Biroja 2022.gada 7.septembra atzinumu Nr.4-03/16/2022 “Par Ventpils valstspilsētas un Ventpils novada kopīgās ilgtspējīgas attīstības stratēģijas līdz 2030.gadam Vides pārskatu”, lai konstatētu Stratēģijas 2030 īstenošanas radīto tiešo vai netiešo ietekmi uz vidi, Ventpils valstspilsētas un Ventpils novada pašvaldībām vismaz vienu reizi plānošanas periodā (2028.gadā) jāizstrādā monitoringa ziņojums un jāiesniedz (arī elektroniskā veidā) Birojā.